

Prečišćeni tekst Zakona o finansiranju lokalne samouprave obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore", br. 003/19 od 15.01.2019),
2. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore", br. 086/22 od 03.08.2022),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore", br. 005/24 od 24.01.2024),
4. Ispravka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore", br. 007/24 od 31.01.2024), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O FINANSIRANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

("Službeni list Crne Gore", br. 003/19 od 15.01.2019, 086/22 od 03.08.2022, 005/24 od 24.01.2024, 007/24 od 31.01.2024)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se izvori sredstava, način finansijskog ujednačavanja i finansiranja poslova lokalne samouprave i to: opštine, Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: opština).

Član 2

Sredstva za finansiranje sopstvenih poslova opštine obezbjeđuju se u budžetu opštine.

Opština samostalno raspolaže sredstvima iz stava 1 ovog člana.

Sredstva iz stava 1 ovog člana moraju da budu primjerena izdacima potrebnim za finansiranje nadležnosti opštine utvrđenih zakonom.

Član 3

Za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova opštini se sredstva obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: budžet države) u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju tih poslova.

Član 4

Na način obračunavanja, plaćanja i izvještavanja u vezi prireza porezu na dohodak fizičkih lica i druga pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje porez na dohodak fizičkih lica.

Postupak kontrole obračunavanja i prinudne naplate prireza porezu na dohodak fizičkih lica sprovodi nadležni poreski organ opštine, u skladu sa propisima o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Na način obračunavanja i plaćanja opštinskih poreza, poreskog postupka, funkcionisanja lokalnog poreskog organa i druga pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreska administracija.

Na pripremu, planiranje, upravljanje budžetom, rad trezora i druga pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje budžet i fiskalna odgovornost.

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. IZVORI SREDSTAVA

Član 6

Opština se finansira iz:

- 1) sopstvenih prihoda;
- 2) zakonom ustupljenih prihoda;
- 3) Egalizacionog fonda; i
- 4) budžeta države.

1. Sopstveni prihodi

Član 7

Sopstveni prihodi opštine su:

- 1) porez na nepokretnosti, u skladu sa zakonom;
- 1a) porez na promet nepokretnosti u visini od 80% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu, u skladu sa zakonom;
- 2) prirez porezu na dohodak fizičkih lica, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) lokalne administrativne takse, u skladu sa zakonom;
- 4) lokalne komunalne takse, u skladu sa zakonom;
- 5) naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, u skladu sa zakonom;
- 6) naknada za uređenje, u skladu sa zakonom;
- 7) gradska renta, u skladu sa zakonom;
- 8) naknade za korišćenje opštinskih puteva, u skladu sa zakonom;
- 9) naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine, u skladu sa zakonom;
- 10) prihodi od prodaje i davanja u zakup imovine opštine;
- 11) prihodi od kapitala (od kamata, akcija i udjela);
- 12) novčane kazne izrečene u prekršajnom postupku, kao i oduzeta imovinska korist u tom postupku;
- 13) prihodi od koncesione naknade za obavljanje komunalne djelatnosti i prihodi od drugih koncesionih poslova koje opština zaključi u skladu sa zakonom;
- 14) prihodi koje svojom djelatnošću ostvare opštinski organi, službe i organizacije;
- 15) prihodi po osnovu donacija i subvencija; i
- 16) drugi prihodi utvrđeni zakonom.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica

Član 8

Opština može pravnim i fizičkim licima koja obavljaju djelatnost na njenoj teritoriji propisati obavezu plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica po stopi do 13% poreske obaveze.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, stopa prireza porezu na dohodak fizičkih lica za Glavni grad i Prijestonicu može iznositi do 15% poreske obaveze.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica plaća se na porez na prihode od ličnih primanja, porez na dohodak od samostalne djelatnosti, porez na prihode od imovine i imovinskih prava i porez na prihode od kapitala.

Član 9

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica plaća se po stopi koju utvrdi opština svojim propisom.

2. Zakonom ustupljeni prihodi

Član 10

Zakonom ustupljeni prihodi opštine su prihodi od:

- 1) poreza na dohodak fizičkih lica;
- 2) koncesionih i drugih naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa koje dodjeljuje država, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) godišnje naknade pri registraciji motornih vozila, traktora i priključnih vozila.

Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica

Član 11

Opštini se ustupa dio prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica prema mjestu prebivališta lica koje ostvaruje dohodak, i to:

- 1) 40% opštinama koje pripadaju Primorskom i Središnjem regionu,
- 2) 89% opštinama koje pripadaju Sjevernom regionu i opštinama Zeta i Tuzi.

Izuzetno od stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana opštinama se ustupa i dio prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica za neprijavljeni prihod i to u iznosu od 30%.

Član 11a

Na poseban račun organa državne uprave nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdvaja se 10% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica koja imaju prebivalište i ostvaruju dohodak na teritoriji opština koje pripadaju Primorskom i Središnjem regionu.

Sredstva iz stava 1 ovog člana predstavljaju namjenske prihode koji se ustupaju opštinama koje pripadaju Sjevernom regionu i opštinama Zeta i Tuzi, na ime dotacija, u skladu sa stepenom razvijenosti opštine.

Način raspodjele sredstava iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 12

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, "Sl. list CG", br. 5/24)

Prihodi od koncesionih i drugih naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa

Član 13

Opštini se ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada (u daljem tekstu: naknada) za korišćenje dobara od opšteg interesa koja se nalaze na njenoj teritoriji, osim prihoda od koncesione naknade za korišćenje luke, od kojih se 50% ustupa opštini u kojoj se nalazi luka koja je predmet koncesije.

Dobra od opšteg interesa, u smislu ovog zakona, su:

- prirodna bogatstva (rude, vode, pijesak, šljunak, kamen i druga dobra nastala prirodnim putem);
- dobra u opštoj upotrebi (putevi, trgovi, vodotoci, luke, aerodromi, gradski parkovi i drugo); i
- druga dobra od opšteg interesa (kulturna dobra, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište, šume i šumska zemljišta, posebno zaštićeni rezervati i staništa ugroženih ili zaštićenih vrsta životinja, biljaka i druga dobra u skladu sa zakonom osim morskog dobra).

Ako se dobro od opšteg interesa nalazi na teritoriji dvije ili više opština, prihodi od ove naknade dijele se srazmjerno učešću površine opštine u području, odnosno vrijednosti dobra koje je predmet koncesije.

Prihod od godišnje naknade pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora, priključnih vozila i drugih drumskih vozila na motorni pogon

Član 14

Opštini se ustupa 100% prihoda od godišnje naknade pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora, priključnih vozila i drugih drumskih vozila na motorni pogon ostvarenih na njenoj teritoriji.

3. Finansijsko ujednačavanje opština

Egalizacioni fond

Član 15

Finansijsko ujednačavanje finansiranja opština vrši se preko Egalizacionog fonda (u daljem tekstu: Fond).

Sredstva Fonda izdvajaju se na poseban račun Ministarstva i obezbjeđuju se iz prihoda od:

- poreza na dohodak fizičkih lica u visini od 11% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu, osim poreza na dohodak fizičkih lica na neprijavljeni prihod u visini od 20% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu;
- poreza na promet nepokretnosti u visini od 20% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu;
- poreza na upotrebu motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica u visini od 100% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu;
- koncesionih naknada od igara na sreću u visini od 40% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, sredstva Fonda mogu se obezbjeđivati i uzimanjem kratkoročnih pozajmica iz budžeta države.

Pravo na korišćenje sredstava Fonda

Član 16

Opština, čiji je stepen razvijenosti ispod 100% prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj, ima pravo na korišćenje sredstava Fonda za godinu za koju se vrši raspodjela sredstava Fonda.

Izuzetno od stava 1 od ovog člana, Prijestonica, u skladu sa zakonom, nema pravo na korišćenje sredstava Fonda.

Kriterijumi za raspodjelu sredstava Fonda

Član 17

Raspodjela sredstava Fonda vrši se na sljedeći način:

- 15% fiksno u jednakim iznosima svim opštinama koje su ostvarile pravo na korišćenje sredstava Fonda iz člana 16 stav 1 ovog zakona;
- 35% na osnovu površine i broja stanovnika u srazmjeri 50:50; i
- preostalih 50% na osnovu prosječno obračunatih prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica po stanovniku pojedinačno za svaku opštinu, za godinu koja prethodi godini u kojoj se vrši raspodjela, u odnosu na prosjek obračunatih prihoda po stanovniku po tom osnovu za sve opštine za navedeni period.

Iznos sredstava utvrđen u skladu sa stavom 1 alineja 3 ovog člana uvećava se:

- opštini koja ima ispod 3.000 stanovnika primjenom koeficijenta 1,50;
- opštini koja ima više od 3.000 stanovnika a manje od 6.000 stanovnika primjenom koeficijenta 1,10.

Za broj stanovnika i površinu opštine koriste se podaci organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Izuzetno od stava 1 alineja 3 ovog člana, za opštine kod kojih je prosjek obračunatih prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica po stanovniku ispod 20% prosjeka za sve opštine, ujednačavanje se vrši do 50% prosjeka obračunatih prihoda po navedenom osnovu za sve opštine za navedeni period.

Za obračunate prihode od poreza na dohodak fizičkih lica iz stava 1 alineja 3 ovog člana, koriste se podaci organa uprave nadležnog za obračunavanje, kontrolu obračuna i naplatu poreza.

Član 18

Novoosnovana opština u drugoj i narednim godinama od osnivanja ima pravo na korišćenje sredstava Fonda ako se izdvojila iz opštine koja to pravo ima u skladu sa članom 16 stav 1 ovog zakona.

Za novoosnovanu opštinu iz stava 1 ovog člana akontativna raspodjela sredstava Fonda za drugu i naredne fiskalne godine od osnivanja do ispunjenja uslova za utvrđivanje prava na korišćenje sredstava Fonda u skladu sa članom 16 stav 1 ovog zakona vrši se u skladu sa članom 17 stav 1 al. 1 i 2 ovog zakona, a raspodjela sredstava iz člana 17 stav 1 alineja 3 ovog zakona vrši se srazmjerno broju stanovnika novoosnovane opštine utvrđenog posljednjim popisom stanovništva, u odnosu na opštinu iz koje se izdvojila.

Novoosnovana opština koja se izdvojila iz opštine koja nije korisnik sredstava Fonda pravo na korišćenje sredstava Fonda stiče ispunjenjem uslova za utvrđivanje tog prava iz člana 16 stav 1 ovog zakona.

Član 19

Sredstva Fonda dodjeljuju se opštinama tokom godine, kao mjesečne akontacije i po isteku godine, po konačnoj raspodjeli.

Opštinama se, tokom godine, sredstva dodjeljuju akontativno u visini od 90% raspoloživih sredstava Fonda.

Plan akontativne raspodjele sredstava Fonda za narednu godinu donosi se do kraja oktobra tekuće za narednu godinu.

Konačna raspodjela sredstava Fonda za prethodnu godinu vrši se do kraja marta tekuće godine.

O raspodjeli sredstava iz st. 3 i 4 ovog člana odlučuje Ministarstvo.

Akti o raspodjeli sredstava iz stava 5 ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Bliži način raspodjele sredstava Fonda, kao i način korišćenja neraspoređenih sredstava Fonda propisuje Ministarstvo.

III. FOND ZA PODRŠKU OPŠTINAMA ZA PREFINANSIRANJE DONATORSKIH PROJEKATA

Član 20

Radi prefinansiranja projekata koji se finansiraju iz donatorskih sredstava, osniva se Fond za podršku opštinama za prefinansiranje donatorskih projekata (u daljem tekstu: Fond za podršku).

Sredstva Fonda za podršku obezbjeđuju se u budžetu države i izdvajaju se na poseban račun Ministarstva.

Godišnjim zakonom o budžetu države se planiraju sredstva za Fond za podršku u skladu sa visinom procijenjene vrijednosti potrebnih sredstava za predfinansiranje donatorskih projekata u godini za koju se planira budžet.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, sredstva Fonda za podršku mogu se obezbjeđivati i uzimanjem kratkoročnih pozajmica iz budžeta države.

1. Pravo na povlačenje sredstava iz Fonda za podršku

Član 21

Pravo na povlačenje sredstava iz Fonda za podršku ima opština koja je zaključila ugovor o realizaciji projekta sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu.

Ako je ugovor o realizaciji projekta sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu zaključilo privredno društvo, ustanova ili drugo pravno lice čiji je osnivač opština, pravo na povlačenje sredstava iz Fonda za podršku pripada opštini koja je osnovala privredno društvo, ustanovu ili drugo pravno lice.

Međusobna prava i obaveze opštine i privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je osnivač opština uređuju se ugovorom.

2. Način povlačenja sredstava iz Fonda za podršku

Član 22

Radi povlačenja sredstava iz Fonda za podršku, opština Ministarstvu podnosi zahtjev uz koji dostavlja zaključeni ugovor sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu.

Ako je ugovor sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu zaključilo privredno društvo, ustanova ili drugo pravno lice čiji je osnivač opština, pored dokumenata iz stava 1 ovog člana, dostavlja se i ugovor iz člana 21 stav 3 ovog zakona.

Sadržaj zahtjeva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 23

Na osnovu zahtjeva i dokumentacije iz člana 22 ovog zakona, Ministarstvo uplaćuje sredstva na podračun namijenjen za realizaciju projekta.

Ako je ugovor sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu potpisalo privredno društvo, ustanova ili drugo pravno lice, čiji je osnivač opština, Ministarstvo, na osnovu zahtjeva i dokumentacije uplaćuje sredstva opštini koja ta sredstva, na osnovu ugovora iz člana 21 stav 3 ovog zakona prenosi privrednom društvu, ustanovi ili drugom pravnom licu na poseban podračun namijenjen za realizaciju projekta.

Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana Ministarstvo uplaćuje po redoslijedu podnijetih zahtjeva.

Član 24

Opština vrši povraćaj sredstava u Fond za podršku, nakon refundacije od donatora ili vodećeg partnera, a najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana povlačenja sredstava iz Fonda za podršku.

U slučaju neizvršavanja obaveza iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će obustaviti sredstva koja opština dobija po osnovu ustupljenih prihoda ili Fonda, ako je korisnik sredstava Fonda, do nivoa neizvršenih obaveza.

Bliži način povlačenja i povraćaja sredstava Fonda za podršku propisuje Ministarstvo.

Član 25

Ministarstvo vodi evidenciju o podnijetim zahtjevima za korišćenje sredstava Fonda za podršku, o povučenim i vraćenim sredstvima po projektima.

Podaci iz stava 1 ovog člana objavljuju se polugodišnje na internet stranici Ministarstva.

Način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

IV. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA

1. Budžet

Član 26

Opština ima budžet koji se donosi za fiskalnu godinu i važi u godini za koju je donijet.

Fiskalna godina je kalendarska godina.

Budžetom opštine iskazuju se svi primici koji pripadaju opštini i svi izdaci iz djelokruga njene nadležnosti.

Budžetom opštine iskazuju se primici po izvorima i izdaci po organizacionoj, funkcionalnoj i ekonomskoj klasifikaciji.

Član 27

Primici i izdaci budžeta opštine moraju da budu uravnoteženi.

Opština je dužna da tekuće rashode budžeta i otplatu duga, osim otplate dugoročnih kredita, finansira iz tekućih prihoda.

Tekućim rashodima iz stava 2 ovog člana smatraju se: bruto zarade i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, ostala lična primanja, rashodi za materijal i usluge, tekuće održavanje, kamate, renta, subvencije, ostali izdaci, transferi za socijalnu zaštitu i transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Tekućim prihodima iz stava 2 ovog člana smatraju se: opštinski porezi, takse i naknade, ustupljeni prihodi, sredstva Fonda i ostali prihodi u skladu sa posebnim propisom, osim naknada koje su namijenjene za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i obezbjeđivanje alternativnog smještaja.

Član 28

Odluku o budžetu opštine donosi skupština opštine.

Predlog odluke o budžetu opštine za narednu fiskalnu godinu utvrđuje predsjednik opštine i dostavlja ga skupštini opštine do 1. decembra tekuće godine.

Odluka o budžetu opštine sadrži opšti i posebni dio.

Opšti dio budžeta opštine sadrži:

- 1) procjenu tekućih primitaka i tekućih izdataka i transfera, primarnog budžetskog gotovinskog suficita, odnosno deficita i budžetskog gotovinskog suficita odnosno deficita;
- 2) procjenu primitaka i izdataka iskazanih po ekonomskoj klasifikaciji;
- 3) normativni dio budžeta kojim se bliže uređuje njegovo izvršenje;
- 4) upotrebu budžetskog gotovinskog suficita i pokriće deficita;
- 5) tekuću i stalnu budžetsku rezervu.

Posebni dio budžeta opštine sadrži izdatke potrošačkih jedinica po organizacionoj, funkcionalnoj i ekonomskoj klasifikaciji.

Član 29

Uz predlog odluke o budžetu opštine iz člana 28 ovog zakona, skupštini opštine dostavlja se na uvid:

- 1) izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o budžetu;
- 2) pregled primitaka i izdataka za prethodnu fiskalnu godinu;
- 3) izvještaj o izvršenju budžeta za devet mjeseci tekuće fiskalne godine i procjenu izvršenja budžeta za preostala tri mjeseca tekuće fiskalne godine;
- 4) pregled planiranih primitaka i izdataka za naredne tri fiskalne godine uključujući pregled višegodišnjih ugovorenih obaveza, višegodišnjih izdataka i investicionih programa;
- 5) mišljenje Ministarstva na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivo suficita, odnosno deficita.

Član 30

Budžet opštine za narednu fiskalnu godinu donosi se najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Ako se budžet ne donese u roku iz stava 1 ovog člana, donosi se odluka o privremenom finansiranju i to najduže za razdoblje od prva tri mjeseca fiskalne godine.

Odlukom o privremenom finansiranju iz stava 2 ovog člana mjesečno se odobravaju sredstva do iznosa od 1/12 stvarnih izdataka u prethodnoj fiskalnoj godini.

Odluku o privremenom finansiranju donosi skupština opštine.

Ako skupština opštine, nakon isteka roka za koji je donijeta odluka o privremenom finansiranju, ne donese odluku o budžetu, plaćanja zakonskih obaveza opštine mogu se vršiti po nalogu predsjednika opštine, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, do donošenja odluke o budžetu, a najduže tri mjeseca, pri čemu opština nema pravo da se, do usvajanja odluke o budžetu, zadužuje i koristi sredstva tekuće budžetske rezerve.

Organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija dužan je da, u slučajevima iz st. 2 i 5 ovog člana, na internet stranici opštine objavljuje mjesečne izvještaje o budžetskoj potrošnji i analitičke kartice.

Član 31

Ako tokom fiskalne godine dođe do povećanja ili smanjenja planiranih primitaka ili izdataka može se pripremiti predlog za izmjenu budžeta po postupku propisanom za njegovo donošenje.

Izmjenu budžeta iz stava 1 ovog člana skupština opštine donosi najkasnije do kraja oktobra tekuće godine, osim u vanrednim okolnostima (izmjena unutrašnje organizacije, ostvarenje neplaniranih primitaka od prodaje imovine ili donacija, neplaniranih primitaka i izdataka uslovljenih izmjenom zakona i neplaniranih izdataka usljed elementarnih nepogoda).

Član 32

Opština kojoj se iz budžeta države obezbjeđuju namjenska sredstva u obavezi je da ta sredstva drži odvojeno od sopstvenih sredstava i koristi samo za namjene za koje su odobrena.

2. Izvršenje budžeta

Član 33

Potrošačke jedinice dužne su da budžetska sredstva koriste u granicama utvrđenim odlukom o budžetu opštine.

Ugovorene obaveze potrošačke jedinice moraju da budu u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima u skladu sa odlukom o budžetu opštine.

Član 34

Potrošačka jedinica odobrena sredstva koristi po dinamici koju odobri predsjednik opštine.

Potrošačka jedinica može tokom godine preuzimati nove ugovorene obaveze, koje će se realizovati i u narednoj fiskalnoj godini, pod uslovom da je taj izdatak utvrđen kao višegodišnji izdatak, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija.

Član 35

Ako se, usljed neravnomjernog priliva prihoda budžeta, ne može obezbijediti izvršenje planiranih izdataka, za pokriće tih izdataka mogu se koristiti sredstva rezerve ili kratkoročni zajam u granicama propisanim ovim zakonom.

Član 36

U slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja odluke o budžetu, predsjednik opštine može, na osnovu obrazloženog zahtjeva potrošačke jedinice, između potrošačkih jedinica vršiti preusmjeravanje sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine u visini do 10% od ukupno planiranih sredstava potrošačke jedinice.

Iznos iz stava 1 ovog člana primjenjuje se na ukupno planirane izdatke potrošačke jedinice čiji se odobreni iznos sredstava umanjuje.

Preusmjerena sredstva po pojedinim izdacima raspoređuju se rješenjem predsjednika opštine.

Potrošačke jedinice mogu, uz odobrenje predsjednika opštine, preusmjeriti odobrena sredstva po pojedinim namjenama, u visini do 10% iznosa sredstava predviđenih za namjene čiji se iznos umanjuje.

Član 37

Za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik opštine.

Za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je budžetski izvršilac.

3. Budžetska rezerva

Tekuća budžetska rezerva

Član 38

Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za neplanirane ili nedovoljno planirane izdatke tokom fiskalne godine.

Sredstva tekuće budžetske rezerve se planiraju najviše do iznosa od 2% ukupnih primitaka opštine za fiskalnu godinu.

Sredstvima tekuće budžetske rezerve raspolaže predsjednik opštine, u skladu sa propisom skupštine opštine.

Predsjednik opštine može ovlastiti budžetskog izvršioca da do određenog iznosa raspolaže sredstvima tekuće budžetske rezerve.

Stalna budžetska rezerva

Član 39

Sredstva stalne budžetske rezerve koriste se za finansiranje rashoda na ime učešća opštine radi otklanjanja posljedica vanrednih okolnosti (poplava, suša, zemljotres, požar, ekološke katastrofe i druge elementarne nepogode, odnosno drugih vanrednih događaja koji mogu da ugroze život i zdravlje ljudi ili prouzrokuju štetu većih razmjera).

Sredstva stalne budžetske rezerve se planiraju najviše do iznosa od 2% ukupnih primitaka opštine za fiskalnu godinu.

O korišćenju sredstava stalne budžetske rezerve odlučuje predsjednik opštine u skladu sa odlukom skupštine opštine.

4. Završni račun budžeta

Član 40

Po isteku godine za koju je budžet donijet, skupština opštine donosi završni račun budžeta.

Završni račun budžeta opštine sadrži:

- 1) početno i krajnje stanje konsolidovanog računa trezora opštine (u daljem tekstu: trezor);
- 2) pregled izvršenih odstupanja u odnosu na planirane iznose;
- 3) bilans primitaka i izdataka, iskazanih u skladu sa organizacionom, funkcionalnom i ekonomskom klasifikacijom;
- 4) izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju;
- 5) izvještaj o novčanim tokovima;
- 6) objašnjenje većih odstupanja između planiranih sredstava i izvršenja;
- 7) izvještaj o primljenim donacijama i kreditima, domaćim i inostranim, i izvršenim otplatama dugova;
- 8) izvještaj o korišćenju sredstava iz tekuće i stalne budžetske rezerve;
- 9) izvještaj o garancijama datim u toku fiskalne godine;
- 10) izvještaj o stanju neizmirenih obaveza;
- 11) izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora o finansijskim izvještajima iz tač. 1 do 10 ovog stava.

Član 41

Predlog završnog računa budžeta opštine za prethodnu godinu utvrđuje predsjednik opštine i dostavlja ga skupštini opštine do kraja maja tekuće godine.

Završni račun iz stava 1 ovog člana sa izvještajem iz člana 40 stav 2 tačka 11 ovog zakona dostavlja se Ministarstvu i Državnoj revizorskoj instituciji u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Uz završni račun iz stava 1 ovog člana dostavljaju se finansijski izvještaji privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica čiji je osnivač opština za godinu za koju se donosi završni račun budžeta opštine.

Član 42

Opština je dužna da na internet stranici opštine objavi odluku o budžetu, odluku o izmjenama budžeta i odluku o završnom računu budžeta, u roku od 15 dana od dana usvajanja.

V. ZADUŽIVANJE I GARANCIJE

Član 43

Opština se u toku godine može zadužiti do nivoa utvrđenog godišnjim budžetom opštine izdavanjem hartija od vrijednosti ili uzimanjem zajmova.

Opštine izdaju hartije od vrijednosti u skladu sa zakonom.

Član 44

Opština može uzimati kratkoročne zajmove i emitovati kratkoročne hartije od vrijednosti, radi obezbjeđenja kratkoročnih potreba za likvidnošću.

Pod kratkoročnim zajmovima i hartijama od vrijednosti iz stava 1 ovog člana, smatra se kredit ili hartija od vrijednosti kod kojih je period otplate glavnice kraći od 12 mjeseci, sa rokom otplate najkasnije do kraja fiskalne godine.

Kratkoročni zajmovi i hartije od vrijednosti mogu da se koriste nezavisno od granice godišnjeg porasta duga, utvrđenog godišnjim budžetom opštine.

Odluku o kratkoročnom zaduživanju donosi predsjednik opštine.

Član 45

Opština se može dugoročno zaduživati radi finansiranja kapitalnih izdataka.

Dugoročnim zajmom, iz stava 1 ovog člana, smatra se kredit kod kojeg je period otplate glavnice duži od 12 mjeseci.

Dugoročni zajam ne smije da se koristi za finansiranje tekućih rashoda.

Odluku o dugoročnom zaduživanju donosi skupština opštine.

Član 46

Opština može da izdaje garancije, do nivoa utvrđenog godišnjim budžetom opštine uz prethodnu saglasnost Vlade.

Opštinske garancije se mogu izdati samo za finansiranje kapitalnih projekata.

Član 47

Odluka o zaduživanju i izdavanju garancija objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Član 48

Ugovore o zaduživanju potpisuje predsjednik opštine.

Ugovore i druge akte o davanju garancija potpisuje predsjednik opštine.

Organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija vodi evidenciju o postojećem dugu opštine i uzetim kratkoročnim i dugoročnim zajmovima i izmirivanju obaveza po izdatim garancijama.

Član 49

Opština se može zaduživati tako da ukupna otplata glavnice i kamate na godišnjem nivou, plaćanja po osnovu ugovora o lizingu i drugih obaveza koje imaju karakter duga, ne smije preći 10% ostvarenih tekućih prihoda u godini koja prethodi godini zaduživanja, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Opština može da se zaduži iznad nivoa iz stava 1 ovog člana samo za finansiranje kapitalnih izdataka od strateškog značaja za opštinu, odnosno državu, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Član 50

Privredno društvo, ustanova i drugo pravno lice čiji je osnivač opština, može se dugoročno zadužiti uz saglasnost Vlade, uz prethodnu saglasnost osnivača.

Saglasnost osnivača iz stava 1 ovog člana daje skupština opštine.

Opština dostavlja Vladi odluku iz stava 2 ovog člana i zahtjev za dugoročno zaduživanje privrednog društva, ustanove i drugog pravnog lica čiji je osnivač opština.

Ograničenje iz člana 49 ovog zakona uključuje i moguće zaduženje privrednog društva, ustanove i drugog pravnog lica čiji je osnivač opština.

Član 51

Sadržaj zahtjeva za zaduživanje opština, odnosno privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica čiji je osnivač opština propisuje Ministarstvo.

VI. TREZOR

1. Konsolidovani račun trezora i glavna knjiga trezora

Član 52

Novčana sredstva budžeta opštine deponuju se na konsolidovanom računu trezora.

Konsolidovani račun trezora otvara organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija.

Sa konsolidovanog računa trezora ne može se vršiti plaćanje koje nije odobreno u budžetu.

Organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija ovlašten je da uputi zahtjev Ministarstvu za otvaranje podračuna, odnosno drugih računa kao integralnog dijela konsolidovanog računa trezora.

Način korišćenja računa iz stava 4 ovog člana propisuje organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija.

Organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija upravlja konsolidovanim računom trezora.

Organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija vodi glavnu knjigu trezora.

U glavnoj knjizi trezora vodi se posebna evidencija za svaku potrošačku jedinicu budžeta opštine.

Transakcije i događaji u glavnoj knjizi potrošačkih jedinica budžeta opštine moraju da budu u skladu sa transakcijama u glavnoj knjizi trezora i sa lokalnim konsolidovanim bankarskim računom.

2. Poslovi trezora

Član 53

Poslove trezora obavlja organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija:

1) finansijskim planiranjem, koje obuhvata:

- projekcije i praćenje priliva na konsolidovani račun trezora i zahtjeve za plaćanje rashoda, koji sadrže analizu: gotovinskih tokova, plana izvršenja budžeta i servisiranja duga;
- definisanje tromjesečnih, mjesečnih i dnevnih kvota preuzetih obaveza i plaćanja;

2) upravljanjem gotovinskim sredstvima, koje obuhvata:

- upravljanje konsolidovanim računom trezora na koji se uplaćuju sva primanja i iz kojeg se vrše sva plaćanja iz budžeta, koje se odnosi na: otvaranje i kontrolu bankarskih računa i podračuna i upravljanje bankarskim odnosima;
- upravljanje likvidnošću;
- razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;
- upravljanje finansijskim sredstvima, uključujući i investiranje slobodnih sredstava;

3) kontrolom rashoda, koja obuhvata upravljanje procesima odobravanja preuzimanja obaveza, provjeru prijema dobara i usluga i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava;

4) upravljanjem dugom, koje obuhvata:

- upravljanje novim pregovorima i ugovorima o zajmovima;
- vođenje evidencije o dugovanjima;
- upravljanje prilivima po osnovu pozajmljivanja;

5) vođenjem budžetskog računovodstva i izvještavanjem, koje obuhvata:

- računovodstvene poslove za: obradu plaćanja i evidentiranje primanja, glavne knjige i odabranih pomoćnih knjiga za sva primanja i izdatke i međunarodne donacije i druge oblike pomoći;
- finansijsko izvještavanje;
- računovodstvenu metodologiju, uključujući: održavanje sistema klasifikacije, propisivanje pravila budžetskog računovodstva i propisivanje zahtjeva u pogledu internog i eksternog izvještavanja;

6) upravljanjem finansijskim informacionim sistemom.

Član 54

Bliži način rada trezora propisuje Ministarstvo.

Član 55

Opština je dužna da izvještava Ministarstvo o ukupno ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama mjesečno u roku od 15 dana od dana isteka mjeseca za koji se dostavlja izvještaj.

Opština je dužna da izvještava Ministarstvo o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju kvartalno, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka kvartala za koji se dostavlja izvještaj.

Kvartalni izvještaji o ukupno ostvarenim primicima, izvršenim izdacima, neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju objavljuju se na internet stranici opštine u roku od 15 dana, od dana isteka kvartala.

Sadržaj izvještaja iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Predsjednik opštine je dužan da skupštini opštine dostavi polugodišnji izvještaj o ukupno ostvarenim primicima i ukupno izvršenim izdacima, iskazanim u skladu sa organizacionom, funkcionalnom i ekonomskom klasifikacijom, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka drugog kvartala.

VII. NADZOR

Član 56

Skupština opštine, na način utvrđen statutom, obavlja nadzor nad izvršenjem budžeta i namjenskim korišćenjem sredstava koja se budžetom raspoređuju za pojedine namjene.

Član 57

Predsjednik opštine, na način utvrđen statutom, nadzire finansijsko, materijalno i računovodstveno poslovanje korisnika budžeta u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava.

Član 58

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Član 59

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši budžetski inspektor (u daljem tekstu: inspektor) u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuje inspekcijski nadzor, budžet i fiskalna odgovornost.

Član 60

Inspektor sačinjava izvještaj o inspekcijskom nadzoru i dostavlja ga predsjedniku opštine i ministru finansija najkasnije u roku od 15 dana od dana izvršenja kontrole.

Inspektor obavještava podnosioca zahtjeva za vršenjem kontrole o nalazima inspekcijskog nadzora, ako podnosilac to zahtijeva.

Član 61

Upravni nadzor nad izvršenjem ovog zakona vrši nadležni organ lokalne uprave.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 62

Novčanom kaznom u iznosu od 400 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u opštini ako:

- 1) opština ne dostavi Ministarstvu izvještaje o ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama mjesečno u roku od 15 dana od dana isteka mjeseca (član 55 stav 1);
- 2) opština ne dostavi Ministarstvu izvještaje o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju kvartalno, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka kvartala (član 55 stav 2).

Član 63

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u opštini ako:

- 1) skupštini opštine uz predlog odluke o budžetu opštine ne dostavi mišljenje Ministarstva na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivo suficita, odnosno deficita (član 29 tačka 5);
- 2) namjenska sredstva obezbijeđena iz budžeta države, opština ne drži odvojeno od sopstvenih sredstava i ne troši samo za namjene za koje su odobrena (član 32);
- 3) se sredstva ne koriste u granicama utvrđenim odlukom o budžetu opštine (član 33 stav 1);
- 4) ugovorene obaveze potrošačke jedinice nijesu u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima u skladu sa odlukom o budžetu opštine (član 33 stav 2);
- 5) potrošačke jedinice u slučaju nedostatka sredstava za pojedine namjene ne vrše preusmjerenje sredstava u skladu sa članom 36 ovog zakona;
- 6) troši budžetska sredstva suprotno namjenama za koje su odobrena (član 37 stav 2);
- 7) se bez prethodne saglasnosti Vlade izdaju garancije do nivoa utvrđenog godišnjim budžetom opštine (član 46 stav 1);
- 8) postupi suprotno članu 49 ovog zakona.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom donijeće se najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 64a

Podzakonski akt iz člana 11a stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 65

Plan privremene akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2018. godinu opštinama koje su bile korisnice ovih sredstava u 2017. godini, isključujući Prijestonicu predstavlja Plan akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2018. godinu.

Konačna raspodjela sredstava Egalizacionog fonda za 2018. godinu će se izvršiti u skladu sa procentima učešća pojedinih opština utvrđenim Planom akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2018. godinu iz stava 1 ovog člana.

Član 66

Izuzetno od člana 19 stav 3 ovog zakona Plan akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2019. godinu donijeće se do 31. januara 2019. godine u skladu sa ovim zakonom.

Član 67

Sredstva za početno finansiranje novoosnovane opštine, u prvoj fiskalnoj godini od osnivanja, obezbjeđuju se u budžetu države iz sredstava tekuće budžetske rezerve u iznosu do 3% sredstava tekuće budžetske rezerve.

Novoosnovana opština je dužna da u roku od šest mjeseci od dana konstituisanja organa lokalne samouprave donese odluku o budžetu i druge opštinske propise kojima će se utvrditi postupak uvođenja, naplate i kontrole lokalnih javnih prihoda.

Član 68

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list RCG", br. 42/03 i 44/03, "Službeni list CG", br. 5/08, 74/10, 1/15, 78/15, 3/16, 30/17 i 92/17), Pravilnik o raspodjeli i korišćenju sredstava Egalizacionog fonda ("Službeni list CG", br. 50/11 i 50/12), Pravilnik o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave ("Službeni list CG", br. 26/11 i 15/13) i Uputstvo o sadržaju zahtjeva za dugoročno zaduživanje jedinica lokalne samouprave i podacima o ispunjenosti finansijskih uslova za njihovo zaduživanje ("Službeni list CG", broj 36/17).

Član 69

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2024. godine.